

รายงานสรุปกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ณ กรมการท่องเที่ยว และกรมราชทัณฑ์

องค์กรคุณธรรม หมายถึง องค์กรหรือหน่วยงานที่ผู้นำและสมาชิกขององค์กรแสดงเจตนารมณ์ และมุ่งมั่นที่จะดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในองค์กร ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม มาเป็นหลักในการดำรงชีวิต ตลอดจนมีส่วนร่วมรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมให้กับประชาชน ชุมชน หรือเครือข่ายต่าง ๆ

องค์กรคุณธรรมต้นแบบ หมายถึง องค์กรที่พัฒนาจากระดับพัฒนาคุณธรรม จนประสบผลสำเร็จ ทำให้องค์กรมีบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม บุคลากรในองค์กรมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และองค์กรมีการรวบรวมจัดทำองค์ความรู้ จากผลสำเร็จการดำเนินงาน รวมทั้งสามารถเผยแพร่องค์ความรู้หรือผลสำเร็จในการดำเนินงาน และมีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ ให้กับองค์กรอื่น

ในฐานะที่เป็นหน่วยงานภายใต้องค์กรภาครัฐ สำนักภาษาต่างประเทศตระหนักถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ จึงได้บรรจุโครงการ/กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กับหน่วยงานภายนอก/วิทยากรภายนอกสังกัดรัฐสภา ภายใต้มาตรการที่ ๑ ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมภายในองค์กรเพื่อรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยได้กำหนดจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งเป็นการดำเนินการในระดับสำนักงานโดยมีสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงาน จำนวน ๒ ครั้ง กล่าวคือ เมื่อพฤหัสบดีที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ณ กรมการท่องเที่ยว และวันพุธที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ณ กรมราชทัณฑ์ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ หลักคุณธรรม และจริยธรรมสำหรับการปฏิบัติงาน และส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล เอื้อให้บุคลากรสามารถนำความรู้/แนวปฏิบัติที่ดีมาปรับใช้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การให้บริการ และการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้นบนพื้นฐานของการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม

รายงานสรุปกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ณ กรมการท่องเที่ยว

ตัวแทนบุคลากรจากสำนักงานภาษาต่างประเทศได้เข้าร่วมศึกษาดูงานในโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ นาฬิกา ณ กรมการท่องเที่ยว ศูนย์ราชการฯ แจ้งวัฒนะ ชั้น ๓ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการขับเคลื่อนองค์กรด้านคุณธรรมต้นแบบ ความโปร่งใสและการต่อต้านการทุจริต โดยมีผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมการท่องเที่ยวให้การต้อนรับ คณะศึกษาดูงานจากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ในการนี้ ตัวแทนบุคลากรสำนักงานภาษาต่างประเทศ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการรับฟังการบรรยายสรุปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน โดยในโอกาสนี้ อธิบดีกรมการท่องเที่ยวได้มอบหมายให้ นายบุญเสริม ชื่นแก้ว รองอธิบดีกรมการท่องเที่ยว กล่าวบรรยาย

องค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยน

กรมการท่องเที่ยวว่าเป็นหน่วยงานขนาดเล็กภายใต้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งภายในหน่วยงานประกอบไปด้วย ๖ สำนัก ได้แก่

๑. สำนักงานเลขานุการกรม
๒. กองกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่างประเทศ
๓. กองพัฒนามาตรฐานบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
๔. กองพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
๕. กองพัฒนาบริการท่องเที่ยว

๖. กองทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ มีการแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบ ๘ สาขาทั่วประเทศ ได้แก่ สาขาภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคอีสาน (๒ สาขา) และภาคใต้ (๓ สาขา)

หน่วยงานภายใต้กรมการท่องเที่ยวดังกล่าวข้างต้นได้มีการปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินการของกรมการท่องเที่ยวเพื่อผ่านเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรมร่วมกัน ซึ่งจากการรับฟังการบรรยายทำให้ทราบว่าหน่วยงานภายใต้ความดูแลของกรมการท่องเที่ยวนั้นกระจายอยู่ในหลายพื้นที่ จึงต้องอาศัยการประสานงานและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งจากระดับผู้บริหารและระดับบุคลากร เพื่อให้เกิด

ความเข้าใจอันดีจนสามารถนำไปสู่ความร่วมมือในการแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน สนับสนุน และให้ความร่วมมือผลักดันการดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบให้ประสบความสำเร็จ

กรมการท่องเที่ยวมีแนวทางการดำเนินการเพื่อผ่านเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม ดังต่อไปนี้

๑. การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นองค์กรคุณธรรม โดยผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป และมีการทำเป็นลายลักษณ์อักษร

๒. มีการกำหนดเป้าหมายไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง จาก “ปัญหาที่ยากแก่” และ “ความดีที่ยากทำ”

๓. มีการจัดทำแผนการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๒ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงาน และมีการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

๔. มีผลสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนฯ ที่เป็นรูปธรรม เช่น การกำหนดแนวทางการแต่งกายของบุคลากรกองพัฒนาบริการท่องเที่ยวในการทำงานและในการลงพื้นที่ประชุมหรือจัดกิจกรรม มีการร่วมกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ บุคลากรกรมการท่องเที่ยวร้อยละ ๘๐ เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ เช่น งานวันสงกรานต์ การรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ในองค์กร การทิ้งขยะอย่างเป็นระเบียบ การรณรงค์ลดการใช้วัสดุที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม การดำเนินกิจกรรม ๕ ส การประชาสัมพันธ์รณรงค์ No Gift Policy ด้านทุจริต

๕. การประเมินผลหรือรายงานผลการดำเนินงาน โดยมีการปรับปรุงหรือพัฒนา และมีการทบทวนหรือถอดบทเรียนผ่านการประชุมหัวหน้ากลุ่มหรือคณะทำงานเพื่อถอดบทเรียนจากผลสำเร็จของการดำเนินการอย่างน้อย ๑ ครั้งต่อเดือน

๖. มีการยกย่อง เชิดชูบุคลากรและหน่วยงานที่มีคุณธรรมหรือทำความดีจนเป็นแบบอย่าง เช่น กลุ่มตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว จากการตรวจประเมินผู้ประกอบการและชุมชนท่องเที่ยวในทุกมิติ โดยเป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับประเทศและระดับอาเซียน

๗. เกิดผลสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ อย่างเป็นรูปธรรม เช่น องค์กรมีบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นและเอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม บุคลากรในองค์กรมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นจากผลสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้

๘. มีการรวบรวมองค์ความรู้หรือผลสำเร็จ การดำเนินกิจกรรม จัดทำสื่อในรูปแบบต่าง ๆ เช่น นิทรรศการประชาสัมพันธ์ หรือ E-Book

๙. มีการเผยแพร่เอกสารองค์ความรู้หรือผลสำเร็จและการดำเนินกิจกรรม

กรมการท่องเที่ยวได้จัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อผ่านเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรมที่เป็นไปตามนโยบายและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่มีความเป็นรูปธรรมชัดเจน สามารถเข้าใจและเข้าถึงได้ง่าย ทั้งจากมุมมองของบุคลากรที่สังกัดอยู่ในเขตพื้นที่การทำงานที่แตกต่างกันและบุคลากรภายในองค์กรที่มีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านประสบการณ์การทำงานและวัยวุฒิ นำไปสู่ความร่วมมือในการปฏิบัติการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จ

ผลจากการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นทำให้กรมการท่องเที่ยวได้รับรางวัลองค์กรคุณธรรมต้นแบบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และมีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ อยู่ในลำดับที่ ๓๔ ของหน่วยงานประเภทกรมหรือเทียบเท่า โดยมี ๓ ปัจจัยหลักที่ทำให้กรมการท่องเที่ยวประสบความสำเร็จได้รับรางวัลองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นแม้เป็นองค์กรขนาดเล็ก ได้แก่

๑. การวางนโยบายและการบริหารจัดการของผู้บริหาร ทำให้ทุกคนมีความกระตือรือร้นและเล็งเห็นความสำคัญของการดำเนินงาน

๒. มีการวางแผนการดำเนินงานและการแบ่งงานที่ดี ผ่านการปรึกษาพูดคุยกันในทุกระดับ

๓. การมีส่วนร่วมของบุคลากรตามความถนัดและสมัครใจ ทำให้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

นำมาใช้ในสำนัก/กลุ่ม อย่างไร

สำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงาน ผ่านการรับฟังการบรรยายในโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กรมการท่องเที่ยว มาเป็นแนวทางเพื่อประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานได้ โดยคำนึงถึง ๓ ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น เช่น ผู้บริหารควรมีการวางนโยบายและการบริหารจัดการให้ทุกคนมีความกระตือรือร้นและเล็งเห็นความสำคัญของการดำเนินงานตามแผน ซึ่งในทางปฏิบัติ กรมการท่องเที่ยวมีการประชุมผู้บริหารกรมและหัวหน้ากลุ่มงานเดือนละครั้ง รวมทั้งซักซ้อมความเข้าใจนโยบายต่าง ๆ ผ่านทางออนไลน์เป็นครั้งคราว ส่งผลให้แม้ว่าจะมีงานหลักในปริมาณมาก แต่ผู้บริหารยังสามารถวางนโยบายให้บุคลากรให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นองค์กรที่เติบโตอย่างก้าวหน้ายั่งยืน นอกจากนี้ผู้บริหารยังได้สั่งการโดยตรงไปตามหน่วยงานใต้สังกัดที่ได้รับมอบหมายงานต่าง ๆ ซึ่งการแบ่งงานดังกล่าวมีการคำนึงถึงความเหมาะสมและความสมัครใจของบุคลากร มีการตั้งคณะทำงานจัดทำแผนงานกำหนดสิ่งที่ต้องทำ ระยะเวลา และผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เสนอผู้บริหารเพื่อมอบหมายงาน โดยคณะทำงานดังกล่าวทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและกำกับติดตามการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้บุคลากรพูดคุยกันเป็นระยะทั้งกับผู้บริหารโดยตรงและพูดคุยกันเองอีกด้วย

ภาพประกอบการดำเนินกิจกรรม

รายงานสรุปกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ณ กรมราชทัณฑ์

ตัวแทนบุคลากรจากสำนักภาษาต่างประเทศ ได้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ นาฬิกา ณ กรมราชทัณฑ์ ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เพื่อสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการขับเคลื่อนองค์กรด้านคุณธรรมต้นแบบ ความโปร่งใสและการต่อต้านการทุจริต โดยมี นายสทการณ เพ็ชรนรินทร์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ พร้อมด้วย พ.ต.ท.เชน กาญจนปัจจุ ดร.ชาญ วชิรเดช และนายยุทธนา นาคเรืองศรี รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ได้ให้การต้อนรับคณะศึกษาดูงาน

ทั้งนี้ ตัวแทนบุคลากรสำนักภาษาต่างประเทศ ได้มีส่วนร่วมใน ๒ กิจกรรมหลัก ได้แก่

๑. กิจกรรมการบรรยายสรุปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน โดย ดร.วิศรดา ศิริสุทธิเดชฯ ผู้อำนวยการกองพัฒนาพฤตินิสัย และ นางสาวมารีสา วิริยะรัมย์ รองหัวหน้ากลุ่มงานจริยธรรม กรมราชทัณฑ์ และสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายคุณธรรมในการเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส

๒. กิจกรรมเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ราชทัณฑ์ และร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ “หับเผย” โดย วิทยากรจากสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ และกองพัฒนาพฤตินิสัย

การเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการสร้างความร่วมมือและขยายเครือข่ายคุณธรรมในการเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสแล้ว ยังเป็นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากทั้งสองหน่วยงานเพื่อนำมาพัฒนางานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตลอดจนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการสังเคราะห์องค์ความรู้ให้แก่บุคลากรได้ต่อไป

องค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยน

โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ณ กรมราชทัณฑ์ ได้ทำให้ผู้เข้าร่วมรับฟังการบรรยายได้ทราบถึงแนวทางการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมที่ประสบความสำเร็จซึ่งสามารถอธิบายโดยละเอียดได้ ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านของการประเมินและพัฒนาคุณธรรม ด้านของแนวทางการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม และด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กร

ในด้านของการประเมินและพัฒนาคุณธรรม ข้อมูลจากผู้บรรยายระบุว่า กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดคุณธรรมเป้าหมายให้เจ้าหน้าที่ทุกคนยึดถือปฏิบัติ โดยมุ่งสร้างสังคมคุณธรรมที่มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีความสมานฉันท์ อีกทั้งยังมีการประเมินองค์กรคุณธรรมของกรมราชทัณฑ์ใช้หลักการตามคุณธรรม ๕ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้เป็น “คุณธรรมต้นแบบ” นอกจากนี้ ยังมีการประเมินรายมิติ (๓ มิติ) ได้แก่ มิติหลักธรรมทางศาสนา มิติหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมิติวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม

สำหรับด้านของแนวทางการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม ข้อมูลจากผู้บรรยายสาธิตให้เห็นว่า กรมราชทัณฑ์ใช้แนวทางการขับเคลื่อนที่เน้นเรื่องความครอบคลุม โดยเริ่มต้นจากฐานความคิดที่มีการมุ่งเน้น “คุณธรรม ๕ ประการ” ควบคู่ไปกับ “หลัก ๓ มิติ” ดังกล่าว จากนั้นจึงดำเนินการผ่านกระบวนการสร้างการตระหนักรู้ถึงความสำคัญ การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ การสร้างเครื่องมือโครงการ/กิจกรรม และการกำกับติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรม นอกจากนี้ ยังมีการใช้เครื่องมือ ITA (Integrity and Transparency Assessment) เพื่อประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้เน้นย้ำถึงผลสัมฤทธิ์จากแนวทางดังกล่าว โดยระบุว่า ตัวองค์กรได้รับเลือกเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นถึง ๓ ปีติดต่อกัน

ในด้านของการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ข้อมูลจากผู้บรรยายได้มีการกล่าวถึงหลักคิดสำคัญประการหนึ่งที่กรมราชทัณฑ์ตระหนัก ซึ่งเป็นหลักคิดที่ระบุว่า การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีคุณธรรมเป็นหลักนั้น ไม่ใช่เรื่องที่ทำได้ภายในวันเดียว แต่ต้องใช้เวลาและกระบวนการบ่มเพาะให้คุณธรรมเป็นวิถีชีวิตและเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติ ด้วยเหตุนี้ กรมราชทัณฑ์จึงใช้หลักคิดดังกล่าวเป็นฐานในกระบวนการพัฒนาคุณธรรมของบุคลากร โดยเริ่มตั้งแต่ “ต้นน้ำ” ในการคัดเลือกบุคลากร ไปสู่ “กลางน้ำ” ในการปลูกฝังคุณธรรม และ “ปลายน้ำ” ในการยกย่องเชิดชูผู้มีคุณธรรม ซึ่งทางองค์กรระบุว่า หลักคิดดังกล่าวช่วยให้บุคลากรมีความสุขในการทำมาหากินและรู้สึกภาคภูมิใจในองค์กรของตน

นอกจากนี้ การศึกษาดูงานที่พิพิธภัณฑ์ราชทัณฑ์ และร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ “หับเผย” ยังทำให้ผู้ศึกษาดูงานได้เรียนรู้เกี่ยวกับคุณธรรมและความโปร่งใสในเชิงประจักษ์ โดยเฉพาะในแง่ของการบริหารงานภายในเรือนจำและกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขัง ซึ่งได้แก่ คุณธรรมในระบบราชทัณฑ์ ความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรมและราชทัณฑ์ และบทเรียนจากอดีตเพื่อปรับปรุงระบบในปัจจุบัน

ในส่วนของคุณธรรมในระบบราชทัณฑ์ องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานที่พิพิธภัณฑ์ราชทัณฑ์ จะประกอบไปด้วย ๓ มิติ ได้แก่ มิติเรื่องความยุติธรรม มิติเรื่องการให้อภัยและการคืนคนดีสู่สังคม รวมถึงมิติเรื่องความรับผิดชอบและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ ซึ่งในมิติของความยุติธรรมนี้ ผู้บรรยายได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับระบบราชทัณฑ์ไทยในอดีตและปัจจุบัน ทำให้เข้าใจว่ากระบวนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังควรมีความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และให้โอกาสในการแก้ไขตนเอง ส่วนมิติของการให้อภัยและการคืนคนดีสู่สังคม ผู้บรรยายได้นำเสนอเกี่ยวกับแนวคิดในการฟื้นฟูและพัฒนาผู้ต้องขังให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตใน

สังคมได้ โดยการให้โอกาสผู้ต้องขังผ่านการศึกษาและการฝึกอาชีพ และในมิติของความรับผิดชอบและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่นั้น ได้มีการนำเสนอเรื่องความจำเป็นในการยึดหลักความถูกต้องสำหรับการบริหารงานเรือนจำ ซึ่งมีการเน้นย้ำว่า เจ้าหน้าที่ที่ต้องมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน และไม่ใช้อำนาจในทางมิชอบ

ในส่วนของความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรมและราชทัณฑ์ จากการศึกษาดูงานที่พิพิธภัณฑ์ราชทัณฑ์ได้ทำให้ผู้ศึกษาดูงานทราบถึงองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับการสร้างความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม เช่น การบริหารงานที่ตรวจสอบได้ การลดการทุจริตในเรือนจำ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อความโปร่งใส อธิบายคือ ในส่วนของการบริหารงานที่ตรวจสอบได้นี้ ผู้บรรยายได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่ควบคุมเรือนจำ ทำให้เข้าใจว่าการดำเนินงานจำเป็นต้องอยู่ภายใต้หลักนิติธรรมและสามารถตรวจสอบได้ และในส่วนของการลดการทุจริตในเรือนจำ ก็ได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายป้องกันการทุจริต เช่น การปรับปรุงระบบสวัสดิการผู้ต้องขังให้เป็นไปอย่างโปร่งใส และการควบคุมดูแลการใช้จ่ายงบประมาณในระบบราชทัณฑ์ รวมทั้งในส่วนของการใช้เทคโนโลยีเพื่อความโปร่งใส ก็ได้มีการสาธิตให้เห็นถึงระบบตรวจสอบข้อมูลและการบริหารเรือนจำยุคใหม่ที่จะช่วยให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้น เช่น การบันทึกข้อมูลผู้ต้องขังแบบดิจิทัลและการติดตามการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่

ในส่วนของบทเรียนจากอดีตเพื่อปรับปรุงระบบในปัจจุบัน จากการศึกษาดูงานที่พิพิธภัณฑ์ราชทัณฑ์ได้ทำให้ผู้ศึกษาดูงานทราบถึงตัวอย่างของระบบราชทัณฑ์ในอดีตผ่านการเรียนรู้จากวิธีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในอดีตที่อาจไม่เป็นธรรม ซึ่งได้นำไปสู่การปรับปรุงระบบให้เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชนในปัจจุบัน อีกทั้งยังได้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาที่ดีขึ้นของระบบราชทัณฑ์ผ่านการนำบทเรียนจากอดีตมาปรับใช้ เช่น การลดการใช้ความรุนแรงในเรือนจำ และการพัฒนาสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังให้ดีขึ้น

สรุปโดยรวมแล้ว องค์ความรู้ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนในโครงการนี้ ทั้งในด้านของการประเมินและพัฒนาคุณธรรม ด้านของแนวทางการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม และด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ถือเป็นเรื่องยืนยันว่า การสร้างองค์กรคุณธรรมจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งจากผู้บริหารและบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากว่า หากมีการบูรณาการแนวคิดคุณธรรมอย่างแท้จริงในทุกภาคส่วน ประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นจะปรากฏในรูปแบบของการเปลี่ยนแปลงในเชิงพฤติกรรมและมีสภาพแวดล้อมที่ดีสำหรับการทำงาน มีความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพ

นำมาใช้ในสำนัก/กลุ่ม อย่างไร

การนำองค์ความรู้และแนวทางจากโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของกรมราชทัณฑ์มาปรับใช้ภายในสำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ภายใต้การมุ่งเน้นการสร้างองค์กรที่มีคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสเป็นรากฐานสำคัญในการทำงานสามารถกระทำได้ผ่านกรณีตัวอย่าง ๓ ประการ ดังนี้

ประการแรก ในกรณีของการสร้างฐานความคิด สำนักภาษาต่างประเทศสามารถเริ่มต้นได้จากการสร้างความตระหนักรู้ภายในกลุ่มบุคลากรเกี่ยวกับความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมในงานประจำวัน โดยการจัดอบรมหรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการที่มีความเกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่หลักของนักวิเทศสัมพันธ์ เช่น การจัดการบรรยายภายใต้หัวข้อที่มีการผสมผสานระหว่างบทบาทของคุณธรรมกับงานแปลและงานล่าม นอกจากนี้ ยังสามารถประชาสัมพันธ์ข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานดังกล่าวผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น กระดานประชาสัมพันธ์ภายในสำนักงานหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเห็นถึงความสำคัญ และเพิ่มการมีส่วนร่วม

ประการที่สอง ในกรณีของการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม สำนักภาษาต่างประเทศสามารถจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมคุณธรรมในรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานได้ เช่น ดำเนินกิจกรรมที่มีการจัดทำเอกสารฉบับแปลที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณธรรมและการส่งเสริมฐานความคิดที่มีการมุ่งเน้นเรื่องคุณธรรม ๕ ประการ และ หลัก ๓ มิติ ตามแนวทางของกรมราชทัณฑ์

ประการที่สาม ในกรณีของการขยายผลเครือข่ายความร่วมมือ สำนักภาษาต่างประเทศสามารถสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีเป้าหมายเดียวกันได้ เช่น มหาวิทยาลัยต่าง ๆ หรือกรมราชทัณฑ์เองในระดับสำนักงานหรือบุคลากร เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวทางปฏิบัติที่ดีต่อไป

โดยสรุปแล้ว การปรับใช้แนวทางเหล่านี้ตามกรณีตัวอย่างทั้ง ๓ ประการ จะสามารถช่วยให้สำนักภาษาต่างประเทศพัฒนางานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักงานและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนทำให้สำนักภาษาต่างประเทศสามารถสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่โปร่งใส ปลอดภัย ยุติธรรม และส่งเสริมให้บุคลากรรู้สึกภูมิใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างยั่งยืน

ภาพประกอบการดำเนินกิจกรรม

บทสรุป

การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ณ กรมการท่องเที่ยวและกรมราชทัณฑ์ บุคลากรสำนักภาษาต่างประเทศ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักการและแนวทางในการสร้างองค์กรที่มีคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักงาน บุคลากรสามารถนำมาปรับใช้ในองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ยังได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายคุณธรรมในการเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมในองค์กร สร้างวัฒนธรรมที่ดีให้กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหาร อันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรที่ยั่งยืนตลอดไป